

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK

05/06 · 2025

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Българска градина в сканзена край Сентендре • Bolgákert létesül a szentendrei skanzenben • Високо отличие за г-р Йордан Христов Тютюнков

Tütütkov-Hrisztov Jordán magas kitüntetése • Откриване на паметна плоча в Залавар • Emléktábla avatás Zalaváron

ДЕНЯТ НА СВЕТИТЕ БРАТЯ КИРИЛ И МЕТОДИЙ

С тържествена програма, събрала представители на българската общност, дипломати и официални гости, на 24 май в Будапеща бе отбелязан Денят на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност.

Събитието се състоя в двора на Българската православна църква „Св. св. Кирил и Методий“ и бе организирано от Българското републиканско самоуправление и Дружеството на българите в Унгария.

Приветствени слова отправиха извънредният и пълномощен посланик на Република България в Унгария Н. Пр. Христо Полендаков и председателят на Българското републиканско самоуправление г-р Данчо Мусев. Сред официалните гости бяха Симеон Варга – български застъпник в унгарския парламент, Йозеф Луц – кмет на Залавар и представители на местните самоуправления.

Деца от българската детска градина и учениците от Българското училище за роден език представиха богата художествена програма с песни, стихотворения и танци, посветени на делото на светите братя Кирил и Методий. В емоционален момент от тържеството директорът на училището Ваня Которова връчи дипломи на зрелостниците Ана Теодора Которова, Даниел Негялков, Ленард Руга и Никола Мусев, като им пожела успех и въдъхновение по пътя напред.

Учителката Елена Батинкова произнесе възнуваща реч, а учениците изпълниха химна на училището. Специално участие в програмата взеха и учениците от основното училище в Шармелек, които изучават български език – тяхната програма изцяло на български беше топло аплодирана от присъстващите.

В знак на признателност за дългогодишната всеотдайна работа, Данчо Мусев поднесе цветя на учителите от българската детска градина и българското училище в Будапеща и на преподавателите от Шармелек. Особено внимание бе отделено на Милка Христова – помощник-възпитател в детската градина, която повече от 30 години работи с български деца и е възпитала поколения българчета в

Унгария. Благодарностите към нея по повод нейното оттегляне бяха сърдечни и заслужени.

Празничната програма продължи с изпълнения на танцов състав „Росица“, като най-малките танцьори направиха своя дебют на сцената. След тях се представи и танцов състав „Янтра“, а финалните акорди прозвучаха с изпълненията на Бранка Башич и Слободан Верметич, които заредиха празника с много настроение.

В рамките на събитието беше тържествено открита новата постоянна изложба на открито, разположена в двора на Българската църква. Експозицията разказва за историята и приноса на българската общност в Унгария – от първите градинари, през изграждането на българското училище и православния храм „Св. св. Кирил и Методий“, до създаването на културни и обществени организации като Дружеството на българите в Унгария.

С този възновяващ празник българската общност в Унгария още веднъж доказва, че българският дух, език и култура са живи – съхранявани, предавани и чествани с гордост и достойнство, далеч от родината, но винаги в сърцето.

РАЯ СПАСОВА

ШЕНТ СІРІЛЛ ЁС ШЕНТ МЕТЌД НАРЈА

Мájус 24-én Budapesten ünnepi programmal ültük meg a szent fivérek, Cirill és Metód, a bolgár ábécé, oktatás és kultúra és a szláv írásbeliség ünnepét. A rendezvényen a bolgár közösség képviselői, diplomaták, valamint hivatalos vendégek is részt vettek.

Az eseményre a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom udvarán került sor, szervezői a Bolgár Országos Önkormányzat és a Magyarországi Bolgárok Egyesülete voltak.

Köszöntő beszédet mondott a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete, őexcellenciája Hriszto Polendakov és a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, dr. Muszev Dancso.

A hivatalos vendégek között ott volt Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló, Lucz József, Zalavár polgármestere, valamint helyi önkormányzatok képviselői.

A bolgár óvoda és a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tanulói gazdag művészi programot mutattak be Szent Cirill és Szent Metód munkásságának szentelt dalokkal, versekkel és táncokkal. Az ünnepség érzelmes pillanata volt, amikor az iskola igazgatója, Kotorova Vanja átadta a bizonyítványokat az érettségizőknek, Kotorova Anna Theodorának, Nedyalkov Dánielnek, Ruga Lénárdnak és Muszev Nikolának, sok sikert és ihletet kívánva nekik az előttük álló útra.

Batinkova Elena tanárnő megható beszédet mondott, a diákok pedig elénekelték az iskola himnuszát. Különleges helyet kaptak a programban a Sármelléki Általános Iskola bolgárul tanuló diákjai – teljes egészében bolgár nyelvű fellépésüket a jelenlévők lelkesen megtapsolták.

Hosszú évek óta végzett odaadó munkájuk elismeréseképpen dr. Muszev Dancso virággal köszöntötte a budapesti óvónőket és tanárokat, valamint a sármelléki tanárokat. Különös figyelemben részesült Hrisztova Milka, az óvoda dajkája, aki több mint 30 esztendeje dolgozik bolgár gyerekekkel a magyarországi bolgárok különböző nemzedékeiből. Nyugalomba vonulása alkalmából a közösség szívből jövő, jól megérdemelt háláját fejezte ki iránta.

Az ünnepi program a Roszica néptáncegyüttes fellépésével folytatódott, melyben a legifjabb táncosok bemutatkoztak a színpadon. Utánuk színpadra lépett a Jantra néptáncegyüttes is, a záróakkordok pedig Bábits Branka és Wertetics Szlobodán révén hangzottak fel, akik nagyban emelték az ünnep hangulatát.

Az esemény keretében került ünnepélyes felavatásra az új állandó szabadtéri kiállítás a bolgár templom udvarán. E kiállítás a magyarországi bolgár közösség történetét és hozzájárulását mutatja be – az első kertészekről a bolgár iskola és a Szent Cirill és Szent Metód ortodox templom megépítésén keresztül az olyan kulturális és társadalmi szervezetek megalapításáig, mint a Magyarországi Bolgárok Egyesülete.

E lelkesítő ünnepkel a magyarországi bolgár közösség újfent bizonyította, hogy körében a bolgár szellem, nyelv és kultúra elevenen él – büszkén és méltósággal őrizi, adja át és ünnepli azokat a hazától távol, de mindig teljes szívvel.

ШРРАСРЖОВА РАЈА

ОТКРИВАНЕ НА ПАМЕТНА ПЛОЧА В ЗАЛАВАР

На 26 май в Залавар, в историческия парк „Варсигет“, отново беше проведена тържествена церемония в памет на Кирил и Методий. Споменът за двамата славянски просветители е дълбоко вкоренен в историята и идентичността на селището – особено като се има предвид, че местното основно училище носи името „Кирил и Методий“ в периода 1990 – 2022 г.

На тържеството присъстваха: Христо Полендаков – посланик на Република България в Унгария, г-р Данчо Мусев – председател на Българското републиканско самоуправление в Унгария, Симеон Варга – застъпник на българската общност в унгарския парламент, учители от Българското училище за роден език, както и членове на българската общност в Унгария. След изпълнението на българския и на унгарския химн последва богата културна програма. Учениците от училището в Шармелек и от Българското училище за роден език припом-

ниха делото на Кирил и Методий със стихове, песни и танци.

След тържеството участниците положиха венци пред паметника на светите братя във Варсигет, построен в знак на почит към тяхното дело.

Следващата част от програмата се проведе в местния културен дом, където гостите разгледаха изложба, организирана от бившата директорка на училището Хомик Тиборне. Чрез снимките и документите посетителите преживяха отново най-запомнящите се моменти от десетилетната история на училището.

Един от най-вълнуващите моменти на празничния ден бе откриването на паметна плоча на стената на бившето основно училище „Кирил и Методий“. Йожеф Луц, кметът на Залавар, сподели лични спомени и детски преживявания. Той припомни и пътя към поставянето на основния камък.

Тази година тържеството не беше просто възпоменание, а живо доказателство, че ценностите на миналото продължават да живеят в сърцата на общността. Духовното наследство на Кирил и Методий и днес остава като пример – за вярата, знанието и единството.

ИЗТОЧНИК: ZALA VÁRMEGYEI HÍRPORTÁL

EMLÉKTÁBLA AVATÁSA ZALAVÁRON

Május 26-án ismét ünnepi megemlékezést tartottak Zalaváron, a Várszigeten Cirill és Metód tiszteletére. A két szláv hittérítő testvér emléke mélyen gyökerezik a település múltjában és identitásában – különösen annak fényében, hogy 1990 és 2022 között az ő nevüket viselte a helyi általános iskola is.

Az ünnepségen részt vett Christo Polendakov, a Bolgár Köztársaság magyarországi nagykövete, dr. Muszev Dancso a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló, a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tanárai és a magyarországi bolgár közösség tagjai. A magyar és bolgár himnusz felcsendülése után a jelenlévők gazdag és színes műsort élvezhettek. A Sármelléki Iskola és a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola diákjai versekkel, énekekkel és táncokkal idézték fel Cirill és Metód örökségét.

Az előadások után a résztvevők megkoszorúzták a testvérpár szobrát, amely a Várszigeten állít emléket a két szent munkásságának.

A rendezvény következő állomása a művelődési ház volt, ahol a résztvevők megnézték a Homik Tiborné korábbi iskolaigazgató által rendezett kiállítást. A fotókon és dokumentumokon keresztül a látogatók újraélhették az iskola elmúlt évtizedeinek legemlékezetesebb pillanatait.

A megemlékezés egyik kiemelkedő mozzanata az egykori Cirill-Metód Általános Iskola falán elhelyezett emléktábla avatása volt. Lucz József, Zalavár polgármestere személyes emlékeit, gyermekkori élményeit és az alapkövetélhez vezető utat elevenítette fel.

Az idei ünnepség nemcsak emlékezés volt, hanem élő bizonyítéka annak, hogy a múlt értékei tovább élnek a közösség szívében. Cirill és Metód szellemi hagyatéka ma is példát mutat – hitről, tudásról, összetartozásról.

FORRÁS: ZALA VÁRMEGYEI HÍRPORTÁL

A BOLGÁR KULTÚRA ÜNNEPE FELSŐZSOLCÁN

A szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napját ünnepelték Felsőzsolcán május 17-én, Major Ádámné „bolgár otthonában”.

Az alkalom fókuszában a bolgár és a magyar kultúra között hidat képező Nagy László költő centenáriumi ünnepe, és a "bolgár kert" ünnepi díszeként Bahget Iskander fotóművész képeinek kiállítása állt. Az eseményt dr. Bocskov Petrov Jordán, a Bolgár Köztársaság tiszteletbeli konzulja méltatta, majd a képeket Gulybán Tibor görögkatolikus esperes-parókus szentelte meg. Az esemény ünnepi műsorában Zsekov Éva Mónika hegedűművész Nagy László versmegzenésítései és bolgár zenei előadása, valamint Gyenes Klára költő előadásában Nagy László bolgár vonatkozású írása nyomán született verse hangzott el. Az esemény a bolgár származású, a Bolgár Országos Önkormányzat Március 3. díjával is kitüntetett Major Ádámné, Margó néni saját kezdeményezésére, a helyi érdeklődő közösség támogatásával, a két nemzet értékeit elismerő, egymást gazdagító tartalmainak bemutatásával valósult meg.

GYENES KLÁRA: BOZSENCI ÁLOMKÉP

(NAGY LÁSZLÓ NYOMÁN – INSPIRÁCIÓ)

I.
Én ahol élek
fekete hó esik, komorul, hullik

Hajamra áztat fekete mázat

Gyógyulni szeretnék békességgel,
idegszálamra kötött széppel

Álmodnék fehér hegyeket,

hol harcom megharcolom
fekete óriással,

de zörög a bőröm,
zörgök az "odaáttal"

békét keresnék,

gyógyítsatok meg
fehér nyírfadoktornők
az "ideátra"

Rossz álmaimból
– hol fekvő fák törzsén
monogramomat is látom –,
ébrezzetek fel!

S állok újra a zöld udvaron,
hol öreg somfa termése
hullik,

Szembe velem fölfelé
jön a Telehold,

vörös bort iszom,
s a tücskök gyémántos
zenéje
vissza hallik.

II.
Én ahol élek,
élek s nem élek,
fekete hó esik, komorul.

Hajamra áztat
fekete mázat,
a Duna hulláma
lábamhoz sanyarul.

Gyógyulni szeretnék
békességgel,
idegszálamra horgot kötök,

álmodok fehér hegyeket éjjel,
s angyali létembe
meg-megszökök.

Harcolok fekete óriással,
az arca dögölt,
a teste korom.

Zöld mennyezet vár,
zörög a bőröm,
imádkoznék a pusztá kövön.

Fehér nyírfadoktornők
ébrezzetek fel,
hol a fekvő fák törzsén
már háncsban nevem.

Ébrezzetek fel,
s ébressz fel te is,
jó barátom, ki itt vagy velem.

S állok újra
a zöld udvaron,
hol öreg somfa
termése hullik.

Szembe velem fölfelé
jön a Telehold,
vörös bort iszom,
szomjam lassan oszlik.

Hallgatók.

A tücskök gyémántos
zenéje hallatszik,
s egy kis zöld bokor
babakezét nyújtja,

Isten hozott,
mondja nekem,
s az öreg somfa
termését gurítja.

ПОЧИТ И ПРИЗНАНИЕ

На 17 Май в Парка на преводачите „Шангор Петъофи“ в Кишкъръош беше осветен бюст паметника на поета и преводач Петър Алипиев, който е един от утвърдените преводачи на Шангор Петъофи.

Паметникът е изработен от бронз от варненския скулптор Альоша Кафегжийски и е дарение от Община Варна, тъй като творческия път на Петър Алипиев е свързан с Варна. Инициативата е на поета и преводач Марин Георгиев.

На откриването на паметника присъстваха представители на българската общност в Унгария. Ангелика Луна изпълни стихотворенията на Шангор Петъофи „Залез“ и „Алфолд“ на два езика – в оригинал и в превод на Петър Алипиев.

В Парка на преводачите има бюстовете на всички световни поети, които са превеждали Петъофи. А отсега, наред със скулптурите на Иван Вазов и Аманас Далчев, има и на Петър Алипиев.

Петър Алипиев е роден на 14 март 1930 г. в село Босилковци, Русенско. Завършва основното си образование в град Бяла. Професионалният му литературен живот минава в София, село Коинаре, Врачанско и Варна. Работи като литературен редактор в Рагуо София и в Държавно издателство „Георги Бакалов“ във Варна. В последните години от живота си е на свободна практика като превежда множество световни поети. Негови произведения са превеждани на почти всички европейски езици. Сред значимите му книги са „Лурика“, „Без малко Турмеи. Картини от една изложба“, „Българска поезия. Антология“. Умира през 1999 г.

TISZTELET ÉS ELISMERÉS

Május 17-én a kiskőrösi Petőfi Műfordítói Szoborparkban felavatták Petőfi egyik legjelentősebb fordítója, Petar Alipiev költő és műfordító mellsobrát.

Az emlékmű, melyet Aljosa Kafedzsijszki szobrászművész készített bronzból, Várna önkormányzatának adománya, mivel Petar Alipiev művészi életútja e városhoz is kötődik. A kezdeményezés Marin Georgiev költőtől és műfordítótól, a Literaturen Forum című folyóirat kiadójától származik.

A szobor leleplezésén jelen voltak a magyarországi bolgár közösség képviselői is. Lupa Angelika két nyelven – eredetiben és Petar Alipiev bolgár fordításában – szavalta el Petőfi Sándor Alkony és Az Alföld című verseit.

E szoborparkban megtalálható a világ összes költőjének mellszobra, aki valaha Petőfit fordított. Bulgáriát eddig Ivan Vazov és Atanasz Dalcsev szobrai képviselték, ezekhez csatlakozik most Petar Alipievé.

Petar Alipiev 1930. március 14-én született a Rusze környéki Boszilkovci faluban. Tanulmányait Bjala és Rusze városában végezte. Irodalmi pályafutását Szófiában, a Vraca környéki Kojnare faluban, valamint Várnában töltötte. Irodalmi szerkesztőként dolgozott a Szófiái Rádió és a várnai Georgi Bakalov Állami Kiadónál. Élete utolsó éveiben szabadúszóként működve számos világhírű költő műveit fordította. Saját alkotásai szinte minden európai nyelven megjelentek. Legjelentősebb művei közé tartoznak a „Lírika”, a „Majdnem-Türtaiosz. Egy kiállítás képei” és a „Bolgár költészet. Antológia”. 1999-ben hunyt el.

БЪЛГАРСКА ГРАДИНА ЩЕ БЪДЕ СЪЗДАДЕНА В СКАНЗЕНА КРАЙ СЕНТЕНДРЕ

В етнографския музей на открито (Сканзен) край градчето Сентенд्रे, разположен върху площ от над 80 декара, се състоя среща на цивилните организации в Унгария, на която присъстваха и унгарски организации от Карпатския басейн.

На грандиозния форум, открит от Гергей Гуаш – министър на кабинета на министър-председателя, взеха участие над 600 организации. Сред тях особено място зае и българската общност тук.

След като само преди дни бяха официално подадени документите за включването на българското градинарство в Унгария в националния списък за нематериално културно наследство към ЮНЕСКО, продължават дейностите по утвърждаване на българското градинарство в унгарския обществен живот.

По покана на ръководството на Сканзена на територията му ще бъде създадена българска градина, а българското градинарство ще бъде включено

опитват да го внедрят сред унгарското селячество. Едно от най-големите аграрни стопанства в Европа аграрният комплекс „Арпаг“ в Сентеш, и до днес заявява, че дължи успеха си на усвояването на българските методи на зеленчукопроизводство.

Българските зеленчуци видоизменят унгарската кухня, едно от най-популярните ястия – лечо – се разпространява след като чушките и доматиите стават неделима част от кулинарната култура. А нобеловият лауреат Алберт Сентгьорги отдели витамин С от чушките, култивирани от българските градинари.

След лекцията бе организирано безплатно раздаване на разсад за домати от типа „розова магия“, отгледани в аграрния комплекс „Арпаг“ със семена от България, към което бе проявен голям интерес. Бързо се изчерпаха не само над 300 корена домати (раздаваше се по 1), а и малките брошури със съвети за отглеждането им, както и няколко български рецепти.

Решението за включването на българското градинарство в Унгария в националния списък за нематериално културно наследство към ЮНЕСКО ще станат известни през есента и ще бъдат обявени на международния ден на нематериалното културно наследство 17 октомври.

с. к.

„Физическият труд облекчава донякъде от нервното напрежение, а градинарството е едно незаменимо средство за тази цел – като почистваш храстите и дърветата от излишното, ти донякъде пречистваш и себе си: душевните терзания, отчаяние, съмненията и не на последно място злобата, която всеки един от нас носи малко или много в себе си. И не е никак случайно, че градинарите минават за благородни хора – мъдреци, които знаят тайната на раждането и смъртта и се отнасят смирено към този неизбежен кръговрат. Градинарството прилича донякъде на писането – от буренясала и обрасла градина, каквато в началото е намисленият, взет от живота сюжет, да го превърнем в добре подреден, светъл и уютен двор за живот и забавления.“

ЯНКО СТАНОЕВ, БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ
(1944–2023)

BOLGÁRKERT LÉTESÜL A SZENTENDREI SKANZENBEN

A több mint 80 hektáros területen kialakított Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban (Skanzen) magyarországi civil szervezetek találkozájára került sor, melyen a Kárpát-medence magyarságának képviselői is jelen voltak.

A nagyszabású fórumon, melyet Gulyás Gergely miniszterelnökséget vezető miniszter nyitott meg, összesen több mint 60 szervezet vett részt. Köztük különleges helyet foglalt el a magyarországi bolgár közösség.

Mindössze néhány nappal azután, hogy hivatalosan benyújtásra került a kérvény a magyarországi bolgárkertészet felvételére az UNESCO szellemi kulturális örökségi listájára, máris folytatódik a munka a bolgárkertészet helyének megszilárdítására a magyar társadalmi életben.

A Skanzen vezetőségének felkérésére annak területén bolgárkertészet létesül, a bolgárkertészet pedig bekerül a múzeum változatos programjába – foglalkozások diákok számára, workshopok, konferenciák stb. A bolgár közösség vállalja a kert fenntartását és a bolgárkertészetnek szentelt kiállítás anyagának biztosítását.

A sűrű program ellenére az intézmény főigazgatója, dr. Cseri Miklós és a múzeum ötven munkatársa fogadták a bolgár közösség képviselőit. Érdeklődve hallgatták végig a projekt bemutatását, és azonnal konkrét lépéseket vázoltak fel a megvalósítására.

A Civil Kavalkád programjának része volt dr. Tütümkov Jordán előadása a bolgárkertészetről, szerepéről a magyar gazdasági, társadalmi és kulturális élet különböző aspektusaiban, valamint modern megnyilvánulásairól.

A bolgár kertészek az intenzív öntözéses földművelés új technológiájának, a kooperatív, a vállalkozás minden tagját érdekeltté tevő munkamegosztásnak, kereskedelmi kapcsolataiknak és piaci jelenlétüknek köszönhetően váltak a legfontosabb zöldségtermelőkké. Számos agrárszakember és mezőgazdasági kutató foglalkozott munkáiban a bolgárkertészettel és próbálta azt meghonosítani a

magyar parasztság körében. Európa egyik legnagyobb agrárkomplexuma, a szentesi Árpád-Agrár Zrt. vezetői máig állítják, hogy sikerüket a bolgár zöldségtermelési módszerek átvételének köszönhetik.

A bolgár zöldségek átformálták a magyar konyhát. Az egyik legnépszerűbb fogás, a lecsó azt követően terjedt el, hogy a paprika és a paradicsom a kulináris kultúra elválaszthatatlan részévé vált. A Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert pedig bolgár kertészek által termelt paprikából vont ki C-vitamint.

Az előadást követően az Árpád agrárkomplexumban, bulgáriai magról nevelt „rózsavarázs” fajtájú paradicsompalánták kerültek szétosztásra, melyek iránt komoly érdeklődés mutatkozott. Gyorsan elkapkodták nem csupán a több mint háromszáz paradicsomtövet (egy ember egyet vihetett), hanem a nevelésükkel kapcsolatos tanácsokat és néhány bolgár receptet tartalmazó kis broszúrákat is.

A magyarországi bolgár kertészetnek az UNESCO szellemi kulturális örökségi listára való felvételével kapcsolatban őszszel születik majd döntés, mely a szellemi kulturális örökség nemzetközi napján, október 17-én kerül kihirdetésre.

к. sz.

„A fizikai munka némiképp oldja az idegfeszültséget, a kertészkedés pedig e cél elérésének pótolhatatlan eszköze – amikor megtisztítod a fákat és bokrokat a feleslegestől, bizonyos fokig mintha önmagadat is megtisztítanád – a lelki gyötrelmekről, a csüggedéstől, a kétségektől és nem utolsósorban a rosszindulattól, melyből mindnyáján hordozunk magunkban egy keveset, vagy éppen sokat. És semmiképp sem véletlen, hogy a kertészeket nemeslelkű embereknek tartják – bölcseknek, akik ismerik a születés és a halál titkát, és alázattal viseltetnek ez iránt az elkerülhetetlen körforgás iránt. A kertészkedés valamelyest hasonlít az íráshoz – egy elvadult, gazfelverte kertet, amilyen kezdetben az elgondolt, életből merített téma, szépen elrendezett, világos és kényelmes udvarrá változtatasz, ahol élni és szórakozni lehet.”

JANKO SZTANOEV (1944–2023)

ВИСОКО ОТЛИЧИЕ ЗА Д-Р ЙОРДАН ХРИСТОВ ТЮТЮНКОВ

Д-р Йордан Христов Тютюнкoв получи наградата „Pro Cultura Minoritatum Hungariae“ за своята почти трийсетгодишна дейност в запазването и обогатяването на културните ценности на българската общност в Унгария.

В продължение на две десетилетия д-р Йордан Христов Тютюнкoв преподава в Будапещенския Метрополитен университет (Budapesti Metropolitan Egyetem) дисциплини, свързани с туризма. Едновременно с това той е активен член на българската общност в Унгария. От 2000 г. е член на Управителния съвет на Дружеството на българите в Унгария, а от 2002 г. е председател на Българското национално самоуправление в Кишпеш и постоянен член на Българското републиканско самоуправление.

И в двете организации д-р Тютюнкoв играе ключова роля в създаването на международни връзки: допринася за изграждането на основите на сътрудничеството между побратимените градове Кишпеш-Смолян и Сентеш-Севлиево, а в момента работи по подготовката на споразумение за партньорство между Чокабьо и Костантинброд.

Като председател на българската общност в Кишпеш, той има изключителни заслуги в организирането на съвместни летни лагери, в които през последните две десетилетия са взели участие над 250 български и същият брой унгарски деца. Благодарение на тези инициативи децата преживяват незабравими моменти и създават приятелства за цял живот.

С негово участие през 2016 г. в Кишпеш е изградена чешмата „Родопи“, която е символ на българо-унгарското приятелство. Всяка година в Световния ден на водата около чешмата се организират мероприятия с участието на местни български и унгарски детски градини и училища.

Особено силна връзка свързва детската градина „Дъга“ в Кишпеш и Българската гвезична

малцинствена детска градина. Двете институции ежегодно организират съвместни програми: унгарските деца учат български песни, усвояват традиционни български танци. Децата от двете детски градини заедно участват в културни събития.

Д-р Тютюнкoв отделя особено внимание на съхраняването и продължаването на традициите на българското градинарство.

По поръчка на Българското републиканско самоуправление той изследва миналото и настоящето на българите в Унгария и редовно публикува резултатите от изследванията си на научни конференции, в специализирани издания и в месечника „Български вестник“. Освен това, той редовно публикува във вогещи унгарски национални ежедневници материали, свързани с вътрешнополитически, икономически и туристически теми от България

Като сътрудник на Българския изследователски институт, той е един от инициаторите и основните двигатели на проекта „По пътя на българските градинари“, който се осъществява съвместно с музеи и научни звена от България. Участва със свои разработки на конференциите по темата и поддържа жив интерес към градинарската култура, донесена от българите в Централна Европа.

DR. TÛTÛNKOV-HRISZTOV JORDÁN MAGAS KITÛNTETÉSE

Közel három évtizedes példamutató, a magyarországi bolgár közösség kulturális értékeinek megőrzése és gazdagítása érdekében végzett tevékenységéért dr. Tütümkov-Hrisztov Jordánt a Pro Cultura Minoritatum Hungariae Díjjal tüntették ki.

Dr. Tütümkov-Hrisztov Jordán közel két évtizede oktat turizmussal kapcsolatos tárgyakat a Budapesti Metropolitan Egyetemen, emellett a magyarországi bolgár közösség aktív és elkötelezett tagja. 2000 óta a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnökségi

tagja, 2002-től pedig a Kiszesti Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, valamint a Bolgár Országos Önkormányzat állandó képviselője.

Mindkét tisztségében jelentős szerepet vállalt nemzetközi kapcsolatok építésében: közreműködött a Kiszpest-Szmoljan és a Szentes-Szevlievo testvérvárosi együttműködések létrehozásában, jelenleg pedig a Csókakő-Kosztinbrod testvérvárosi szerződés előkészítésén dolgozik.

Kiszesti elnökként kiemelkedő érdemei közé tartozik, hogy a testvérvárosi programok keretében az elmúlt két évtized során több mint 250 bolgár és ugyanennyi magyar gyermek vehetett részt nyári cseregyermektáborokban, amelyek révén maradandó élményekkel gazdagodtak, és életre szóló barátságok szövődtek.

Nevéhez fűződik a 2016-ban Kiszpesten létrehozott Rodope ivókút is, amely a bolgár-magyar együttműködés szimbóluma. A kút köré szervezett víz világnapi megemlékezések évről évre a helyi bolgár és magyar óvodák, iskolák részvételével valósulnak meg.

Különösen szoros kapcsolatot ápol a kiszesti Szivárvány Óvoda és a Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda között.

A két intézmény évente több alkalommal szervez közös programokat: a magyar gyermekek bolgár dalokat tanulnak, táncokat sajátítanak el, és kulturális eseményeken vesznek részt együtt.

Dr. Tütümkov-Hrisztov Jordán kiemelten foglalkozik a bolgárkertészet hagyományainak ápolásával és továbbörökítésével.

A Bolgár Országos Önkormányzat megbízásából a magyarországi bolgárság múltját és jelenét kutatja, eredményeit rendszeresen publikálja tudományos konferenciákon, szakfolyóiratokban, valamint a Bolgár Hírek című helyi havilapban. Emellett vezető országos napilapokban is rendszeresen tudósít bolgár belpolitikai, gazdasági és turisztikai témákban.

A Bolgár Kutatóintézet munkatársaként ő az egyik kezdeményezője és fő mozgatórugója a „Bolgár kertészek útján” projektnek, amely bolgár múzeumokkal és tudományos intézményekkel együttműködésben valósul meg. Kutatásait bemutatja a témával kapcsolatos konferenciákon, és élénk érdeklődést tart fenn a bolgárok által Közép-Európába behozott kertészeti kultúra iránt.

МЕДИИ И ЗНАНИЕ

Двадесетата Световна среща на българските медии по света се състоя от 24 до 26 май 2025 г. в София, Класурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“ и Вършец.

Журналисти от 34 български медии по света и представители на 36 медии от България взеха участие във форума, организиран от Българската телеграфна агенция.

Медийното събитие бе открито от генералния директор на БТА Кирил Вълчев в Националния пресклуб на БТА – София, в Деня на светите братя Кирил и Методий – 24 май. По повод годишнината Министерството на транспорта и съобщенията валидира пощенска марка „20-а Световна среща на българските медии“. На официалното откриване присъства Симеон Сакскобургготски, който като министър-председател приветства участниците в Първата световна среща на българските медии в гр. София на 23 май 2005 г.

В откриването се включиха също Илияна Йотова – вицепрезидент на България, Васил Терзиев – кмет на София, министърът на културата Мариан Бачев, Тошко Йорданов – председател на Комисията по културата и медиите на Народното събрание, Йорданка Фандъкова – председател на Комисията по външна политика на Народното събрание и Светла Къосева – главен редактор на списание „Хемус“. В своето приветствие Светла Къосе-

ва запозна участниците на конференцията с инициативата на българската общност в Унгария и погаването на документите за вписване на „българското градинарство“ в националния списък за опазване на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО.

Темата на срещата тази година бе „Медии и знание“. В рамките ѝ се състояха три дискуссионни панела, озаглавени „Културата в медиите“, „Новото знание в медиите“ и „Българите в света на 21-ви век и медиите“. Третият панел от събитието беше открит от председателя на Народното събрание Наталия Киселова. Където има един българин или една българска медия, там е и България, каза тя. В панела взе участие Габриела Хаджикостова, главен редактор на „Български вестник“, която запозна участниците в конференцията с ролята на българските медии в Унгария в запазването и развиването на езика, в съхраняването на българската култура и националното самосъзнание.

Президентът Румен Радев приветства участниците в закриващото събитие и изрази признателност към българските журналисти по света за усилията им да поддържат връзката между българските общности в чужбина и родината. Обичаме да казваме, че България се простира дотам, докъдето има българи. За да бъде това духовно пространство, тези духовни граници на България, жизнени и здрави, трябва да има и здрава връзка с нашите сънародници зад границата, сподели той.

ПО МАТЕРИАЛИ НА БТА

MÉDIA ÉS TUDÁS

A Bolgár Médiumok XX. Világtalálkozóját 2025. május 24-e és 26-a között tartották Szófiában, a kliszurai Szent Cirill és Szent Metód-kolostorban, valamint Varseben. A Bolgár Távirati Iroda által szervezett fórumon 34 határon túli és 36 bulgáriai bolgár médium képviselői vettek részt.

A médiatalálkozót a Bolgár Távirati Iroda vezérigazgatója, Kiril Valcev nyitotta meg Szófiában, a BTI Nemzeti Sajtóklub-

jában a szent fivérek, Cirill és Metód napján, május 24-én. A kerek évforduló alkalmából a Közlekedési és Távközlési Minisztérium „Bolgár Médiumok XX. Világtalálkozója” bélyeget bocsátatott ki. A hivatalos megnyitón részt vett Szimeon Szakszkoburgotszki is, aki a Bolgár Médiumok I. Világtalálkozásán 2005. május 23-án Szófiában miniszterelnökként köszöntötte a résztvevőket.

A megnyitón szintén jelen volt Ilijana Jotova, Bulgária alelnöke, Vaszil Terziev, Szófia pogármestere, Marian Bacsev kulturális miniszter, Tosko Jordanov, az Országgyűlés Kulturális és Médiaügyi Bizottságának elnöke, Jordanka Fandakova, az Országgyűlés Külpolitikai Bizottságának elnöke, valamint Kjoszeva Szvetla, a Haemus folyóirat főszerkesztője. Beszédében Kjoszeva Szvetla megismertette a konferencia résztvevőit a magyarországi bolgár közösség kezdeményezésével, hogy a bolgárkertészet kerüljön fel az UNESCO szellemi kulturális örökségi listájára, amivel kapcsolatban már a dokumentumok is benyújtásra kerültek.

A találkozó témája idén „Média és tudás” volt. Ennek keretében három panelbeszélgetésre került sor „Kultúra a médiában”, „Az új tudás a médiában”, valamint „Bolgárok a 21. század világában és a média” címmel. A harmadik panelt az Országgyűlés elnöke, Natalia Kiszelovala nyitotta meg. Ahol akár csak egy bolgár ember vagy bolgár médium van, ott van Bulgária is, mondta. A panelbeszélgetésben részt vett a Bolgár Hírek főszerkesztője, Hadzsikosztova Gabriella is, aki megismertette a résztvevőket a magyarországi bolgár médiumok szerepével a nyelv megtartásában és fejlesztésében, a bolgár kultúra és nemzeti öntudat megőrzésében.

Rumen Radev köztársasági elnök a záróeseményen köszöntötte a résztvevőket, és háláját fejezte ki a világ különböző részein tevékenykedő bolgár újságíróknak erőfeszítéseikért, hogy fenntartsák a kapcsolatot a határon túli bolgár közösségek és az anyaország között. Szívesen mondogatjuk, hogy Bulgária odáig terjed, ahol bolgárok élnek. Ahhoz, hogy ez a szellemi térség, Bulgária e szellemi határai erősek és életképesek legyenek, erős kapcsolatra is szükség van határon túli nemzettestvéreinkkel – jelentette ki.

A BOLGÁR TÁVIRATI IRODA ANYAGAIBÓL

МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА МЛАДИТЕ СЛАВИСТИ В БУДАПЕЩЕНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ЙОТВЪОШ ЛОРАНД“

През 2011 година Институтът за славянски и балтийски филологии към Филологическия факултет на ЕЛТЕ организира за пръв път Международна конференция на младите слависти. Събитието постигна голям успех и оттогава (с изключение на тригодишна пауза поради пандемията COVID-19) се провежда всяка година.

На 12 май 2025 г. се състоя 12-ото издание на конференцията, на която присъстваха близо 60 млади изследователи от над 30 университета от Австрия, България, Чехия, Полша, Черна гора, Русия, Сърбия, Словакия и Словения.

Програмата включваше три паралелни секции. Наред с традиционните теми от областта на лингвистиката, литературознанието и културологията, все повече доклади засенаха въпроси, свързани с геополитиката, съвременната политика и дипломатията. Прозвучаха и немалко сравнителни изследвания.

От година на година конференцията се радва на все по-голяма популярност и сред унгарските слависти. И тази

година много студенти от ЕЛТЕ представиха свои научни трудове.

Със свое изследване участва и преподавателката от Българското училище за рожен език, – Елена Батинкова Ковач, – която в момента следва магистратура по българска филология в ЕЛТЕ. Елена представи своя сравнителен анализ: „Сърцето като огледало на душата – в българската и унгарската фразеология“.

Изследването на фразеологизмите, свързани със „сърцето“, в българския и унгарския език разкрива дълбоки културни, емоционални и езикови паралели между двата народа.

Докладите от конференцията ще бъдат публикувани в научен сборник.

За провеждането на събитието през настоящата година допринесоха и националните самоуправления в Унгария. Конференцията беше подкрепена от българското, хърватското, полското, словашкото и словенското самоуправление.

FIATAL SZLAVISTÁK KONFERENCIÁJA AZ ELTE-N

Az ELTE BTK Szláv és Balti Filológiai Intézete 2011-ben rendezte meg első alkalommal a Fiatal Szlavisták Nemzetközi Konferenciáját.

A rendezvény olyan nagy sikert aratott, hogy azóta – a COVID járvány miatti hároméves kihagyást leszámítva – évente megrendezik.

2025. május 6-án immár 12. alkalommal tartották meg a Fiatal Szlavisták Nemzetközi Konferenciáját.

Az eseményen közel 60 fiatal kutató vett részt több mint 30 felsőoktatási egyetem képviseletében olyan országokból, mint Ausztria, Bulgária, Csehország, Lengyelország, Montenegro, Oroszország, Szerbia, Szlovákia és Szlovénia.

A konferencia három párhuzamos szekcióban zajlott. A hagyományos nyelvészeti, irodalomtudományi és kultúrológiai témák mellett egyre több előadás foglalkozott geopolitikával, kortárs politikai és diplomácia kérdésekkel, valamint nagy számban hangzottak el komparatív témájú összehasonlító kutatások is. Az esemény évről évre nagy népszerűségnek örvend a hazai szlavisták körében is, az ELTE hallgatói közül idén is sokan mutatták be kutatásaikat.

Saját kutatással részt vett a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola egyik tanára is, Batinkova-Kovács Elena, aki jelenleg a bolgár szakos mesteri fokozatát szerzi az ELTE-n. Elena bemutatta „A szív, mint a lélek tükre a bolgár és a magyar frazeológiában” című összehasonlító munkáját.

A „szívhez” kapcsolódó frazeologizmusok vizsgálata a bolgár és magyar nyelvben mély kulturális, emocionális és nyelvi párhuzamokat tár fel a két nép között.

A konferencia előadásából tudományoskonferencia-kötet készül.

Az idei rendezvényt az országos nemzetiségi önkormányzatok is felkarolták, a rendezvény a bolgár, horvát, lengyel, szlovák és szlovén országos önkormányzatok támogatásával került megrendezésre.

СЪРЦЕ И ЗНАНИЕ В ЕДНО

Награждаване на децата в Републиканските състезания на националностите

На 4 юни се състоя един от най-топли-те и вълнуващи моменти в учебната година — награждаването на победи-телите в Републиканското състеза-ние на националностите в основните училища, както и в онлайн състеза-нието по български език. Това не беше просто церемония, а истински празник на духа, знанията и традициите. В състезанието по български език и литература със завидни знания и въдъхновяващи отговори се отличиха:

- › **Нюка Пан**
- › **Моника Христова**
- › **Христо Христоу**

По парогознание — една от най-сър-гечните дисциплини, която свързва децата с корените им, бяха наградени:

- › **Моника Христова**
- › **Даниел Ванча**

В онлайн състезанието, показали блестящи резултати, са:

- › **Богдан Барноцки**
- › **Бенедек Гејст**

В републиканския конкурс за рисунка на националностите, който съчетава изкуството и усещането за принаг-лежност, третото място заслужено спечели:

- › **Зорка Киш**

Наградени бяха и онези, без чиято всеотдайност нямаше да има път към тези успехи — учителите:

- › **Елена Батинкова**
- › **Емилия Цветкова**
- › **Мария Стоилова**
- › **Росица Соколова-Николова**

Сърдечно благодарим на всички ученици, учители и родители, кои-то направиха възможно това съби-тие. Благодарим Ви, че с труд, обич и постоянство пазите живи езика, културата и традициите на своята националност.

Нека тези успехи бъдат не само признание, но и въдъхновение за всички нас – да се гордеем с корените си и да ги носим със светлина в сърцето.

ЕЛЕНА БАТИНКОВА-КОВАЧ
ПРЕПОДАВАТЕЛ

SZÍV ÉS TUDÁS TALÁLKOZÁSA

Tanulóink díjakat vehettek át az Országos Általános Iskolai Nemzetiségi Tanulmányi Versenyeken

Június 4-én érkezett el a tanév egyik legszívmelengetőbb és legizgalmasabb pillanata – az Országos Általános Isko-lai Nemzetiségi Tanulmányi Versenyek, valamint az online bolgár nyelvi verseny díjátadó rendezvénye. Ez az alkalom nem egyszerű ceremónia, hanem a szellem, a tudás és a hagyományok igazi ünnepe. A bolgár nyelv és irodalom versenyen irigylésre méltó tudásával és lelkesítő válaszaival tűnt ki:

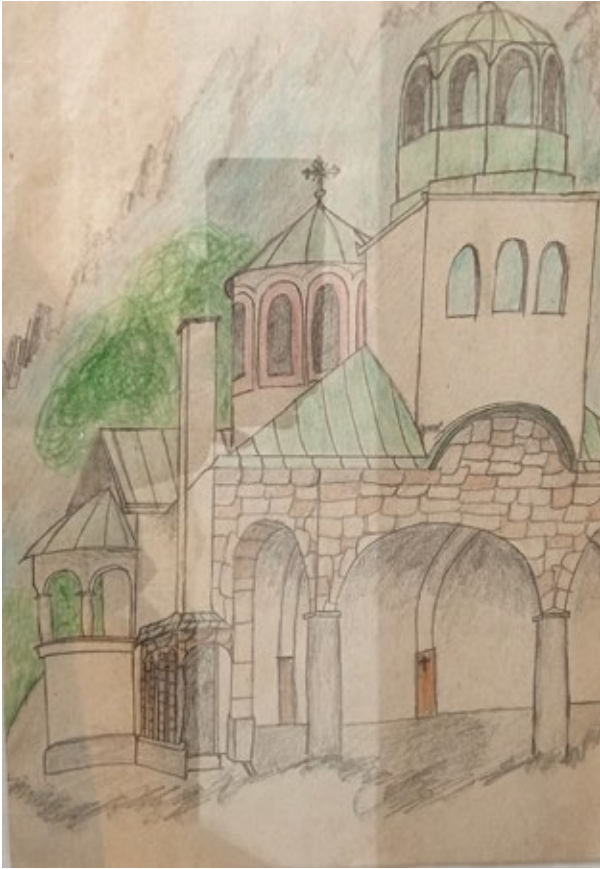
- › **Pap Nika**
- › **Hrisztova Mónika**
- › **Hrisztov Hriszto**

Népismeretből – ez az egyik legsze-retettebb tantárgy, mely a gyökereikkel ismerteti meg a gyerekeket – díjat nyert:

- › **Hrisztova Mónika**
- › **Vancsa Dániel**

Az online versenyen kiváló eredményt ért el:

- › **Barnóczki Bogdán**
- › **Geist Benedek**

Az Országos Nemzetiségi Rajzverse-nyen, mely a művészetet és a hovatarto-zás érzését kapcsolja össze, harmadik díjat nyert:

- › **Kis Zorka**

Díjazták azokat is, akiknek odaadó munkája nélkül e sikerek nem lettek volna lehetségesek:

- › **Batinkova Elena**
- › **Cvetkova Emilia**
- › **Szokolova-Nikolova Roszica és**
- › **Sztoilova Maria tanárnőket.**

Szeretnénk szívből köszönetet mondani minden diáknak, tanárnak és szülőnek, akik ezt az eseményt lehetővé tették. Köszönjük, hogy munkátokkal, szeretete-tekkel és kitartásokkal életben tartjátok nemzetiségetek nyelvét, kultúráját és hagyományait.

Kívánjuk, hogy e sikerek ne csupán el-ismerést jelentsenek, hanem mindnyájun-kat lelkesítsenek – hogy büszkék legyünk gyökereinkre és fénnyel a szívünkben hordozzuk őket.

BATINKOVA-KOVÁCS ELENA
TANÁRNŐ

СТИПЕНДИИ

Българското републиканско самоуправление и Столичното българско самоуправление обя-вяват конкурс за ограничен брой стипендии на учащи се в средни и висши учебни заведения.

- Кандидатите трябва да бъдат:
- › местни жители от български произход
 - › редовни ученици в средно или стугентни във висше учебно заведение
 - › да имат изявени интереси в някоя област на българската култура
 - › да имат добър успех
 - › да знаят български език

ДОКУМЕНТИ

- › конкурсен проект, който свидетелства за принадлежност на кандидата към българска-та общност (както е направил или би искал да направи за общността)
- › автобиография (с данни за контакт с кандида-та – телефон, имейл)
- › препоръка от българска цивилна организация – дружество, институт, училище или частно лице, изявено с дейността си за развитието на българската култура
- › удостоверение от учебното заведение, че кандидатът е записан за редовен ученик или стугент
- › копие от ученическа или стугентска книжка за установяване на успеха (за учебната 2024-2025 г., а ако не е бил ученик или стугент, от послед-ната учебна година, когато е бил)

СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ

- › 30 септември 2025 г.

Стипендиите са за десет месеца. В началото на втория семестър стипендиантите от висши учебни заведения трябва да представят доку-мент, че продължават редовното си обучение. Документите се приемат на адреса на самоупра-влението: **Budapest 1097, Fehér Holló utca 8.** или електронно на адрес **bolgonk@bul.hu**.

ÖSZTÖNDÍJAK

A Bolgár Országos Önkormányzat és a Fővárosi Bolgár Önkormányzat pályázatot hirdet korlá-тоzott számú ösztöndíjra közép- és felsőoktatási intézményekben tanulók számára.

- A pályázaton azon bolgár származású magyar-országi lakosok vehetnek részt, akik:
- › közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatos tanulói illetve hallgatói.
 - › kifejezetten érdeklődnek a bolgár kultúra valamely területe iránt,
 - › jó tanulmányi eredménnyel rendelkeznek,
 - › bolgár nyelvismerettel bírnak.

SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK

- › pályázati projekt, mely tanúsítja a bolgár közösség iránti elkötelezettséget (mit tett vagy mit szeretne tenni a pályázó a közösségért),
- › önéletrajz (a pályázó elérhetőségeivel – telefonszám, e-mail cím),
- › ajánlás valamely, bizonyítottan a bolgár kultúra előmozdítása érdekében tevékenykedő bolgár civil szervezet – egyesület, intézmény, iskola vagy magánszemély – részéről,
- › az oktatási intézmény igazolása a pályázó tanulói vagy hallgatói jogviszonyáról,
- › a bizonyítvány vagy leckeönyv fénymásolata a tanulmányi eredmény igazolására (a 2024-25-ös tanévből, illetve ha a pályázó ekkor nem volt tanuló vagy hallgató, az utolsó tanévből, amikor az volt).

A PÁLYÁZATOK BENYÚJTÁSÁNAK HATÁRIDEJE

- › 2025. szeptember 30.

Az ösztöndíjak tíz hónapra szólnak. A második sze-meszter kezdetén a felsőoktatásban tanuló ösztön-díjasoknak dokumentummal kell igazolniuk, hogy folytatják nappali tagozatos tanulmányaikat. A dokumentumokat az önkormányzat címére (**1097 Budapest, Fehér Holló utca 8.**) vagy elektroni-кusan a **bolgonk@bul.hu** e-mail címre várjuk.

ГОРДЕЕМ СЕ С НАШИТЕ
ТАЛАНТЛИВИ УЧЕНИЦИ!

Българските деца от цял свят има-
ха възможност да участват в таз-
годишните международни конкурси
за рисунка, литература и музика,
организирани от Изпълнителната
агенция за българите в чужбина.
Темите, вдъхновени от българската
култура, история и идентичност,
предизвикаха стотици участници
от различни държави и превърнаха
състезанието в истинска наг-
превара на вдъхновение и талант.

От нашето училище се включиха 19
деца в литературния конкурс, 33 в кон-
курса за рисунка и 1 дете в музикалния
конкурс. В условията на силна между-
народна конкуренция, нашите ученици
получиха престижни отличия, с които
заслужено можем да се гордеем.

КОНКУРС „СТЕФАН ГЕЧЕВ“
ЗА ЛИТЕРАТУРА

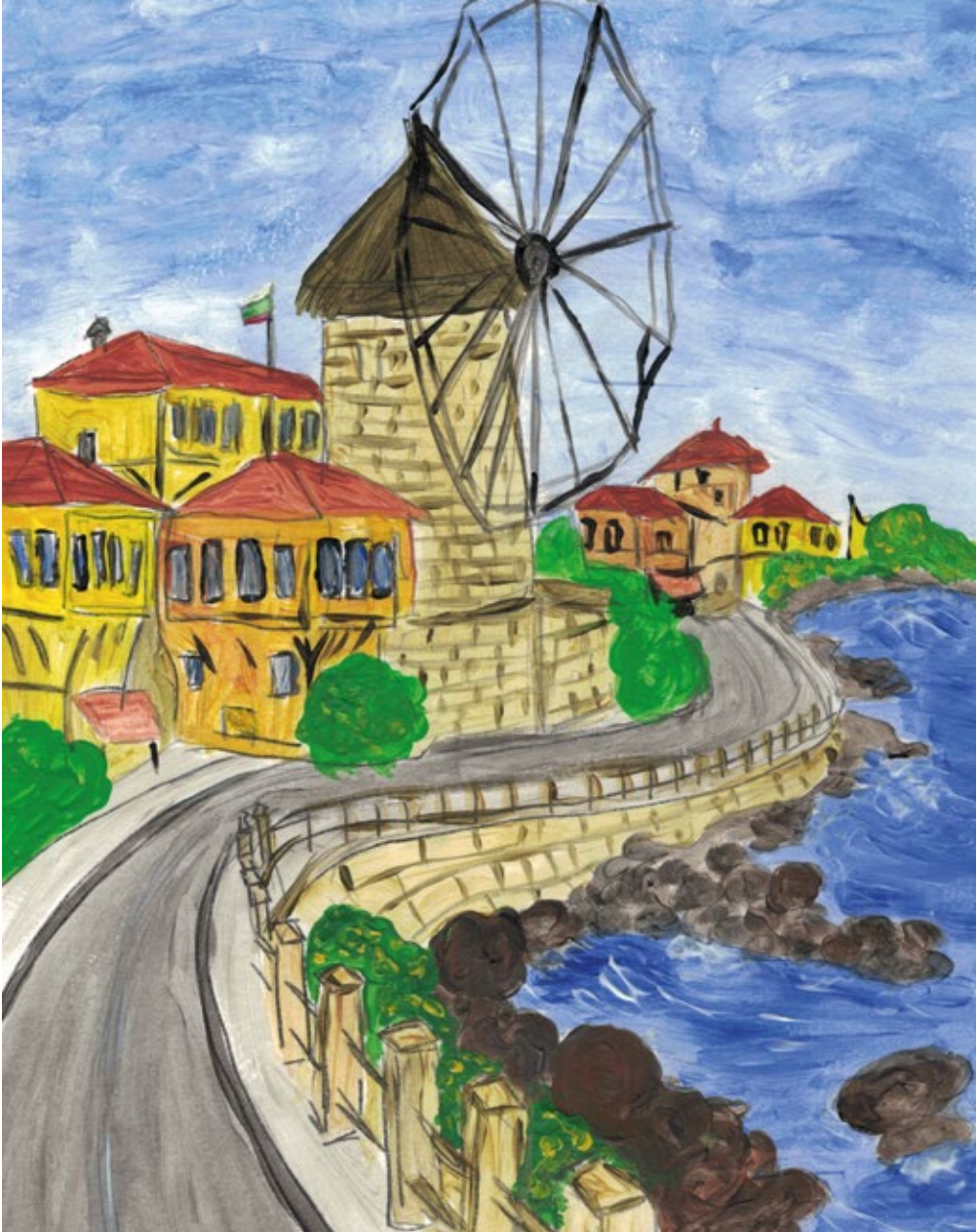
- › **Първа награда** – Ада Пиетрон (14 г.)
- › **Трета награда** – Милен Бокрош (12 г.)
- › **Трета награда** – Георги Стефанов (16 г.)
- › **Поощрителна награда** – Буктория Катона (15 г.)
- ›

КОНКУРС ЗА РИСУНКА
„БЪЛГАРИЯ В МОИТЕ МЕЧТИ“

- › **Втора награда** – Ливия Тури (16 г.)

Награждаването ще се състои в София
на 7 август 2025 г.

По страниците на „Български ве-
сти“ с радост споделяме с вас награ-
дените творби. Благодарим на всички
участници и на техните учители за
вдъхновението и усилията!

BÜSZKÉK VAGYUNK TE-
HETSÉGES DIÁKJAINKRA

A világ minden táján élő bolgár gye-
rekek idén is részt vehettek a **Határon
Túli Bolgárok Hivatala által szervezett
rajz-, irodalmi és zenei versenyén. A
bolgár kultúra, történelem és identitás
által ihletett témák több száz jelentke-
ző fantáziáját megmozgatták a legkü-
lönбözőbb országokból, s a versenyt
az ihlet és a tehetség igazi versengésé-
vé avatták.**

Iskolánkból 19 gyerek vett részt az iroda-
lom, 33 a rajz- és egy a zenei versenyen.
Diákjaink az erős nemzetközi mezőnyben
értékes díjakban részesültek, melyekre
joggal lehetünk büszkék.

SZTEFAN GECSEV IRODALMI
VERSENY

- › **Első díj** – Pietron Ada (14 éves)
- › **Harmadik díj** – Bokros Milen (12 éves)
- › **Harmadik díj** – Sztefanov Georgi (16 éves)
- › **Ösztönző díj** – Katona Viktória (15 éves)

ÁLMAIM BULGÁRIÁJA
RAJZVERSENY

- › **Második díj** – Turi Livia (16 éves)

A díjátadó ünnepségre 2025. augusztus
7-én Szófiában kerül sor.

A Bolgár Hírek oldalain büszkén
osztjuk meg Önökkel a díjazott műveket.
Szeretnénk köszönetet mondani
minden résztvevőnek és tanárainknak
lelkesedésükért és erőfeszítéseikért!

БЪЛГАРИЯ В МОИТЕ
МЕЧТИ

България в моите мечти ще бъде една
държава, която има автобуси с кра-
ка. Ще ходят през всички градове и ще
могат бързо да бягат до морето. Там ще
има много хотели и всеки хотел ще има
компоти за десерт. Хората ще танцу-
ват традиционни танци и никой няма
да пее. В тази България ще има само
момичета и всички ще бъдат светли-
на. Целият свят ще бъде в оранжево,
червено, синьо и лилаво. Тези цвятове
ще бъдат по-тъмни и само на морето,
в Созопол, ще бъде светло. В София ще
има само котета и няма да има никакви
кучета. Всички ще имат своята стая,
която ще бъде в един голям блок. Във
всеки град ще има само един блок, но
много голям. Яденето ще бъде много и
никога няма да се изчерпва. Всички ще
имат своето ядене с кебачета и пе-
чени чушки. Хората ще могат да имат
всичко безплатно. Ако някой не може
да говори български, ще има безплатно
училище, където ще може да се научи.
Президентът ще бъде един котарак,
който може да говори. Всеки ген ще има
игри, които винаги са различни. Писто-
летите ще бъдат само за президента.
Хората, които не могат да говорят и
да гледат, ще имат очила, които им по-
казват всичко (като на нормални хора).
Винаги ще бъде есен и зима. Лятото ще
бъде само на морето. Ако някой иска
да отиде до Луната, ще трябва да бъде
много тих, а България ще има една луна
в планините. В подземите на България
ще има много магазини, които имат
неща отвсякъде по света. Под земята
на България ще има един свят с грозде.
То ще може да ходи и да говори на бъл-
гарски. Ще има там къщи от теменуж-
ки и мегенки, които хората ще могат да
изягат. Ще има ядене, което дава сила
на хората да живеят завинаги. Колите
ще бъдат много големи и всички ще бъ-
дат черни. Ще има сняг само на плани-
ните и там ще има само студено ядене
и топли напитки. А на морето ще има
само топло ядене и студени напитки.
Но навсякъде, там ще бъде винаги
България!

АДА ПИЕТРОН, 14 ГОДИНИ
БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК

ÁLMAIM
BULGÁRIÁJA

Álmaim Bulgáriája olyan ország, ahol
lábon járó autóbuszok vannak. Átmennek
minden városban, és nagyon gyorsan el
tudják érni a tengert. Ott sok hotel van, és
minden hotelben van kompót. Az embe-
rek hagyományos táncokat járnak, és
senki sem énekel. Ebben a Bulgáriában
csak lányok vannak, és mindenki fény-
lik. Az egész világ narancssárga, piros,
kék és lila. Ezek a színek sötétebbek, és
csak a tengernél, Szozopolban világó-
sak. Szófiában csak cicák vannak, nincs
egyetlen kutya sem. Mindnek megvan
a maga szobája egy nagy háztömbben.
Minden városban csupán egy háztömb
van, de az nagyon nagy. Sok az élelem, és
sohasem fogy el. Mindenkinek megvan
az elesége, kebabcséval és sült papriká-
val. Az emberek mindent ingyen meg-
kaphatnak. Ha valaki nem tud bolgáru-
l, ingyenes iskolában megtanulhat. Az elnök

egy beszélő kandúr. Minden nap vannak
játékok, mindig másfélék. Pisztolya
csak az elnöknek lehet. Azok számára,
akik nem tudnak beszélni és nem látnak,
vannak szemüvegek, melyek mindent
megmutatnak nekik (mint a normális
embereknek). Mindig ősz és tél van. Nyár
csak a tengernél van. Ha valaki fel akar
érni a Holdra, nagyon csendben kell
lennie, és Bulgáriának van egy holdja a
hegyekben. Bulgária aluljáróiban nagyon
sok bolt van, ahol mindenfélét árulnak a
világ minden tájáról. Bulgária földje alatt
van egy világ szőlővel. A szőlő tud járni,
és beszél bolgáru-
l. Vannak ott bonbon- és
mézeskalács házak, melyeket az emberek
megehetnek. Van étel, mely erőt az az em-
bereknek, hogy öröklék éljenek. Az autók
nagyon nagyok és mind fekete. Hó csak
a hegyekben van, s ott csak hideg ételek
és meleg italok vannak. A tengernél meg
csak meleg ételek és hideg italok.
De mindenhol öröklék ott van Bulgária!

PIETRON ADA, 14 ÉVES
BOLGÁR NYELVOKTATÓ NEMZETISÉGI ISKOLA

МЕЖДУНАРОДЕН ПРОЕКТ

Българското училище за роден език продължава своята дейност по проекта „Дигитална трансформация в обучението по бел (Уча-Бел-4.0)

През септември 2023 година Българското училище за роден език се включи в международен проект по Еразъм+ на тема: „Дигитална трансформация в обучението по български език и литература (УчаБЕЛ-4.0)“. Ръководител на проекта е Бургаският свободен университет. В съвместната работа участват още 3 български институции зад граница – българско училище „Аз Буки Веди“ – Кьолн, Германия, българско училище „Кирил и Методий“ – Никозия, Кипър и Културна асоциация „Паралел 43“ – Рим, Италия.

През първия етап на проекта бе подготвена анкета до всички български училища зад граница. Проведени бяха няколко работни срещи, на които бяха уточнени нивата и темите за работа. Учителите споделиха своя опит в работата с дигитални ресурси и бяха обучени да използват нови платформи. Участниците направиха анализ на учебната литература за нивата, върху които ще се фокусира проектът.

От септември 2024 година започна самостоятелната работа на институциите по изготвянето на дигиталните ресурси за нивата А1.1., А1.2., А2.1. и А2.2., адаптирана христоматия и електронно методическо помагало. Обхванати бяха 12 главни теми за работа в основното училище и 6 теми за работа в предучилищните групи. Всяко училище имаше за задача да разработи поне по 5 ресурса, свързани с дадена тема.

Българско училище за роден език се концентрира върху упражненията, свързани с ниво А1.2, което обхваща обучението на ученици от 3.- 4. клас по програмата за български като втори език. В разработването на задачите се включиха преподавателите Ваня Которова, Веселина Барки, Елена Батинкова-Ковач и Елица Рожич. Основните платформи, с които работиха учите-

луме, бяха: Canva, Wordwall, LearningApps, Book Creator и др. В разработените от нас ресурси застъпихме и четирите умения при изучаването на нов език – слушане, четене, писане и говорене. По всяка тема изготвихме по 5 или повече интерактивни упражнения. Постарахме се да създадем интересни, разнообразни и забавни ресурси, с които да помогнем на преподавателите да разнообразят часовете по български език.

През месец септември започва априорно на всички ресурси. На 14., 15. и 16. ноември ще се проведе последната работна среща по проекта. Домакин на тази среща ще бъде Българско училище за роден език. Ще бъде споделян опитът на училищата при прилагането на създадените ресурси и ще бъдат обсъдени евентуални промени или корекции, свързани с интерактивните задачи.

Дейността на нашето училище по проекта можете да проследите на уеб страницата и на фейсбук страницата на училището.

ВЕСЕЛИНА БАРКИ
ЗАМЕСТНИК-ДИРЕКТОР НА БЪЛГАРСКО
УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК

NEMZETKÖZI PROJEKT

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi iskola folytatja részvételét a „Digitális átalakulás a bolgár nyelv és irodalom oktatásában” (UchaBEL-4.0) projektben.

2023 szeptemberében a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola bekapcsolódott az Erasmus+ keretében megvalósuló „Digitális átalakulás a bolgár nyelv és irodalom oktatásában” (UchaBEL-4.0) projektbe. A projekt koordinátora a Burgaszi Szabadegyetem. A közös munkában további három határon túli bolgár intézmény, a kölni Az Buki Védi Bolgár Iskola, a nicosiai Cirill és Metód Bolgár Iskola és a római „Paralel 43” Kulturális Társaság vesz részt.

A projekt első szakaszában a résztvevők felmérést készítettek az összes határon túli bolgár iskola körében. Munkatalálkozókra került sor, melyeken pontosították a munka szintjeit és témáit. A tanárok megosztották tapasztalataikat a digitális erőforrásokkal való munka terén és képzésen vettek részt, ahol új felületek használatát sajátították el. A résztvevők elemzést készítettek a tanulmányi irodalomról azokon a szinteken, amelyekre a projekt fókuszál.

2024 szeptemberében az intézmények megkezdtek az önálló munkát, melynek keretében А1.1., А1.2., А2.1. és А2.2. szintű digitális erőforrásokat, adaptált szöveggyűjteményt és elektronikus módszertani segédletet készítettek. A munka tizenkét fő feldolgozandó témát ölelt fel általános iskolások és hatot az iskolaelőkészítő csoportok számára. Minden iskolának legalább öt, egy adott témához kapcsolódó erőforrást kellett kidolgoznia.

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola az А1.2. szinthez kapcsolódó gyakorlatokra koncentrált, amely szint a bolgárt mint idegen nyelvet tanuló 3-4. osztályosok oktatását öleli fel. A feladatok kidolgozásában Kotorova Vanja, Barki Veszelina, Batinkova-Kovács Elena és Rozsits Elica tanárnők vettek részt. A legfontosabb felületek, melyekkel dolgoztak, egyebek mellett: Canva, Wordwall, LearningApps, Book Creator. Az általunk kidolgozott erőforrások mind a négy, idegen nyelv tanulásakor fejlesztendő készségre – hallott szöveg értése, olvasás, írás és beszéd – kiterjednek. Minden témában öt vagy több interaktív gyakorlatot készítettünk el. Igyekeztünk érdekes, változatos és szórakoztató feladatokat alkotni, melyek révén segíthetünk a tanároknak változatosabbá tenni bolgár nyelvi óráikat.

Szeptemberben kezdetét veszi az összes erőforrás jóváhagyása. November 14- e és 16-a között kerül sor a projekt utolsó munkatalálkozójára. E találkozót házigazdálja a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola lesz. Az iskolák megosztják tapasztalataikat a kidolgozott erőforrások alkalmazása terén és megbeszélnek az interaktív feladatokkal kapcsolatban felmerülő esetleges változtatásokat vagy korrekciókat.

Iskolánknak a projekt keretében végzett tevékenységét nyomon követhetik az iskola honlapján és Facebook-oldalán.

BARKI VESZELINA
IGAZGATÓHELYETTES
BOLGÁR NYELVOKTATÓ NEMZETISÉGI ISKOLA

С ПРИЯТЕЛСТВО И СВЕТИНА

Тържественото закриване на учебната година в Българското училище за роден език се състоя на 15 юни в Българския културен дом.

С думи на признателност г-жа Ваня Которова, директор на училището, се обърна към учениците, родителите, учителите и гостите. Тя сподели за усилената работа, постигнатите цели и незабравимите моменти през годината.

С песни, стихове и много обич, Българското училище за роден език в Будапеща постави края на учебната 2024/2025 година. Въннуващо тържество изпълни залата на Българския културен дом – пространство, което отекваше не само от гласове, а и от топлината на приятелствата, създадени през изминалата година.

Наши официални гости бяха: г-н Данчо Мусев – председател на Българското републиканско самоуправление, г-жа Габриела Хаджикостова – зам.-председател на БРС, г-жа Светла Къосева-председател на комисията по образование към БРС и г-жа Нева Мицева-журналист от България. Всички те споделиха радостта си от този въннуващ празник.

Символичен домакин на празника беше Малкият принц, който се появи на сцената в търсене на приятели. Той

ги откри в лицето на нашите ученици – деца от всички възрасти, които с блеснали очи и светещи в ръцете си лампички, заявиха: „Ние сме ученици от планетата Българско училище в Будапеща!“ Всяко дете бе звезда от съзвездието на знанието и доброта.

Тържеството прерасна в истински спектакъл, посветен на най-красивата човешка връзка – приятелството. С помощта на „готвач“ и „майна рецепта“, децата сътвориха магическо ястие, чиито съставки бяха: доброта, емпатия, прошка, доверие, лоялност... А основната поправка бе – смях. Защото където има приятелство, там има радост!

Най-малките ни ученици рецитираха с въннение „Бяла приказка“, а сцената се изпълни с гласове и мелодии – от химна на училището през „Дъга“ и „Детство“ до „Приятелство се подарява“, всяка нота беше мост между сърцата.

Програмата завърши с послание, което докосна всички: „Истински се вижда само със сърцето.“ А ние видяхме – единство, обич, благодарност. Сбогуваме се с учебната година, но не и с приятелствата и емоциите, които тя ни подари. До нови срещи през есента – с още повече въннувание, български дух и светлина в очите на нашите деца!

РОСИЦА СОКОЛОВА-НИКОЛОВА
УЧИТЕЛ В БЪЛГАРСКОТО
УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК

BARÁTSÁGGAL ÉS FÉNNYEL

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola június 15-én tartotta tanévzáró ünnepségét a Bolgár Művelődési Házban.

Az iskola igazgatója, Kotorova Vanja hálás szavakkal köszöntötte a diákokat, szülőket, tanárokat és vendégeket. Beszélt a kemény munkáról, az elért eredményekről és a felejthetetlen pillanatokról az év folyamán.

A budapesti Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola dalokkal, versekkel és sok szeretettel zárta le a 2024-25-ös tanévet. Izgatott ünnepélyességgel telt meg a Bolgár Művelődési Ház nagyterme – a tér, melyet nem csupán hangok töltöttek be, hanem az elmúlt év során kötetett barátságok melege is.

Hivatalos vendégeink voltak: dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, Hadzsikosztova Gabriella, a BOÖ elnökhelyettese, Kjoszeva Szvetla, a BOÖ Oktatási Bizottságának elnöke és Neva Micseva újságíró Bulgáriából. Mindnyájan örömeiket fejezték ki, hogy részesei lehetnek ennek az izgalmas ünnepnek.

Az esemény jelképes házigazdája a Kis Herceg volt, aki barátokat keresve jelent meg a színpadon. Diákjaink személyében talált rájuk – gyerekeikében minden korosztályból, akik csillogó szemmel és fénylő kis lámpásokkal a kezükben kijelentették:

„Diákok vagyunk a budapesti Bolgár Iskola bolygóról!”. Minden gyerek csillag volt a tudás és jószág csillagképében.

Az ünnepség valódi produkcióba fordult, mely a legszebb emberi kapcsolatnak, a barátságnak volt szentelve. Egy „szakács” és egy „titkos recept” segítségével a gyerekek mágikus ételt készítettek, melynek hozzávalói: jószág, empátia, megbocsátás, bizalom, hűség... Legfőbb fűszere pedig – a nevetés. Mert ahol barátság, ott öröm is van!

Legifjabb diákjaink izgatottan szavalták el a „Fehér mesét”, a színpad pedig hangokkal és dallamokkal telt meg – az iskola himnuszától a „Szivárványon” és a „Gyermekekron” át az „A barátság csak ajándék lehet”-ig minden hangjegy hidat képezett a szívek között.

A program egy üzenettel ért véget, mely mindnyájunkat megérintett: „Jól csak a szívvel lát az ember.” És mi láttunk – összetartást, szeretetet, hálát.

Elbúcsúztattuk a tanévet, de nem úgy a barátságokat és érzelmeket, melyekkel megajándékoztunk. Viszontlátásra ősszel – még több lelkesedéssel, bolgár szellemmel és fénnnyel gyermekeink szemében!

SZOKOLOVA-NIKOLOVA ROSZICA
A BOLGÁR NYELVOKTATÓ
NEMZETISÉGI ISKOLA TANÁRA

НА ПОСЕЩЕНИЕ В УНГАРИЯ

Щастлива съм, че българите в Унгария са сплотени и продължават да пазят и предават на младите обичта си към Родината, българския език и традиции. Това заяви председателят на Народното събрание Наталия Киселова на срещата си с представители на българската общност в Будапеща.

Председателят на парламента беше в Унгария за участие в Конференцията на председателите на парламентите на страните членки на Европейския съюз в Будапеща.

Знам, че българите в Унгария са една от първите наши общности, възникнали извън пределите на България, посочи Наталия Киселова. Тя подчерта, че макар и не най-многобройната по численост, българската диаспора в Унгария е една от най-активните и успешно успява да съхрани своя език и култура. Това е и причината именно тук, в Будапеща, още през 1957 г. да бъде построен Български културен дом, а през миналата година да бъде открит нов Български образователен и културен център, добави председателят на Народното събрание.

Смятам, че България е в гъла към нашите сънародници зад граница, но вие сте доказателство, че когато има единомислие и общността ни действа заедно, това помага и на държава да ни да способства за добруването на българите във всички точки по света, заяви Наталия Киселова. Поздравявам ви, че сте сплотени, защото историята ни показва, че само обединени можем да постигаме

целите си, обърна се тя към присъстващите. Благодаря, че ми показахте как може да се опази българското, да се предава наследеното и да се възпитава любов към Родината, заяви председателят на Народното събрание.

Наталия Киселова посети и Българската православна църква „Св. св. Кирил и Методий“, която отбелязва своя храмов празник. По този повод председателят на парламента подари на храма икона на светите братя Кирил и Методий. Тя разговаря с отец Танчо и изрази надежда, че страната ни ще продължи да подпомага усилията за поддръжка на храма, който е символ на нашата общност в Будапеща.

Председателят на Народното събрание Наталия Киселова беше посрещната в новопостроената сграда на Българския културно-образователен център. Тя разгледа сградата, в която са разположени образователни и културни институции и граждански организации на българската общност. Председателят на парламента гари фототипни издания на Търновската и Сребърната конституции (която съдържа поправките в Търновската конституция от 1911 г.), на съвременната българска Конституция, както и книги за българския парламент. Тя покани децата от българското училище да посетят Народното събрание при ежегодните си лагери в България.

LÁTOGATÓBAN MAGYARORSZÁGON

Boldogsággal tölt el, hogy a magyarországi bolgárok összetartóak, és továbbra is őrzik, s a fiataloknak is átadják szeretetüket a Hazá, a bolgár nyelv és hagyományok iránt – jelentette ki a magyarországi bolgárok képviselőivel tartott budapesti találkozásán a bolgár Országgyűlés elnöke, Natalia Kiszelova.

Az Országgyűlés elnöke abból a célból érkezett Magyarországra, hogy részt vegyen az Európai Unió Parlamenti Elnökeinek Konferenciáján, mely Budapesten került megrendezésre.

Tudom, hogy a magyarországi az első, Bulgária határain túl kialakult közösségeink egyike – mutatott rá Natalia Kiszelova. Kiemelte, hogy a magyarországi bolgár diaszpóra, noha létszám tekintetében nem tartozik a legnagyobbak közé, sikeresen őrzi nyelvét és kultúráját. Ez az oka, hogy éppen itt, Budapesten épült már 1957-ben Bolgár Művelődési Ház, s hogy tavaly új Bolgár Oktatási és Kulturális Központ került felavatásra, tette hozzá az Országgyűlés elnöke.

Úgy vélem, Bulgária adósságban van határon túli nemzettestvéreink irányában, de Önök az élő bizonyíték, hogy ha egyetértés van és közösségünk egységesen lép fel, akkor az állam is könnyebben segítheti elő a bolgárok jólétét a világ minden pontján, jelentette ki Natalia Kiszelova. Minden elismerésem Önöknek, amiért ennyire összetartanak, hiszen a történelem arra tanít, hogy csakis egységben érhetjük el céljainkat, fordult a jelenlévők felé. Köszönöm,

hogy megmutatták nekem, hogyan lehet megőrizni a bolgárságot, átadni az örökséget és hazaszeretetre nevelni – tette hozzá az Országgyűlés elnöke.

Natalia Kiszelova ellátogatott a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templomba is, mely ekkor tartotta búcsúját. Az alkalmából az Országgyűlés elnöke egy Szent Cirillt és Szent Metódot ábrázoló ikont ajándékozott a templomnak. Elbeszélgetett Tancso atyával, és reményét fejezte ki, hogy államunk továbbra is támogatni fogja a templom fenntartására irányuló erőfeszítéseket, hiszen e templom budapesti közösségünk szimbóluma.

Az Országgyűlés elnökét, Natalia Kiszelovát közösségünk képviselői a két állam támogatásával újonnan épült Bolgár Oktatási és Kulturális Központban fogadták. Megtekintette az épületet, mely a bolgár közösség oktatási és kulturális intézményeinek és civil szervezeteinek ad otthont. A parlament alelnöke a Tarnovói Alkotmány, az Ezüst Alkotmány és jelenlegi bolgár Alkotmány hasonmás kiadásával, valamint a bolgár parlamentről szóló könyvekkel ajándékozta meg őket. Emellett meghívta a bolgár iskola diákjait, hogy évente tartott táboraik alkalmával látogassanak el a bolgár Országgyűlésbe is.

БЪЛГАРИЯ В СЪРЦЕТО

За едни България е в сърцето, за други в очите, с които я виждат в спомените, останали в душата им. На 30 май завърши едноседмичното учебно пътуване в България организирано по инициатива на Българското самоуправление в Ержебет-варош. В пътуването активно се включи танцов клуб „Пролет“.

Малкият микробус отнесе към България 15 ентузиазирани танцьори – българи и унгарци, влюбени в нашия фолклор и хора, и техни приятели, желаещи да видят и опознаят прекрасната ни родина. Наситената ни програма включваше разглеждане на останките от гревния римски форум на София, който съвпада с днешния център, средновековната църква „Света Петка“, катедралата „Света Неделя“, гробницата на канонизирания сръбски крал Милутин, поради което храмът, който я съхранява се нарича и „Свети крал“, Боянската църква.

Отседнахме в Пловдив, където разгледахме Етнографския музей в Стария град, Епископската базилика от 4. век с прекрасните гревни мозайки, римския амфитеатър, който и сега се използва, както и центъра на съвременния град. Изкачихме се и на средновековната Асенова крепост с впечатляваща гледка към планината, а след нея разгледахме и живописния Бачковски манастир от 11. век. Въпреки красотата си, той не ни беше гостатъчен и успяхме да видим и Кукленския манастир „Козма и Дамян“, сгушен в гънките на Рогопите, посещаван и днес от хора, търсещи изцеление.

Един ден от нашето пътуване бе посветен на розите. Неслучайно България е наречена земя на розите. Забравим спомен за всички бе участието ни в бране на маслогайни рози в биоградина в Розовата долина, посещение в Музея на розите в Казанлък и, разбира се, Руската църква в село Шипка и някои от прочутите тракийски гробници – Казанлъшката, Шушманец и Оструша.

Освен с аромата на уникалното розово масло България е известна и като страна на виното, с което още траките търгували по Средиземноморието. Затова беше съвсем логично

да спрем и за гезустация на български вина в най-старата винарска изба в село Брестовица „Вила винифера“.

В последния ден, минавайки отново през София, се насладихме на лечебната минерална вода в новоремонтираната и възстановена царска баня в град Баня.

Пътуването ни беше леко и приятно, с шеги, песни и танци. Независимо от подробната информация, поднесена ни от Тания като истински екскурзовод, всеки от участниците беше подготвил по избор свой текст с тема от програмата. Петя ни запозна чрез игра-гатанка с емблематични за България билки, Елисавета ни разказа за розите, Мария за историята на Сърбия и най-големия православен храм на Балканския полуостров „Св. Сава“ в Белград, който посетихме пътем на връщане. Снежана за историята на Сердика-Средец-София, и за тракийските гробници, Синиша за минералната вода и Баня. Направените снимки показват удоволствието на всички от това наистина учебно пътуване из малка част на България.

СНЕЖАНА ЖИВКОВА
ТАНЦОВ КЛУБ „ПРОЛЕТ“

BULGÁRIA A SZÍVÜNK BEN

Vannak, akiknek Bulgária a szívükben van, másoknak a szemükben, melyel látják és az emlékekben, melyeket a lelkükben hagyott. Május 30-án ért véget az Erzsébetvárosi Bolgár Önkormányzat által kezdeményezett és szervezett egyhetes bulgáriai tanulmányút, melyből a ProLet Tánclub is aktívan kivette részét.

A kis mikrobusz 15 lelkes utassal indult útnak a táncosok közül – bolgárokkal és magyarokkal, akik folklórunk és horóink szerelmesei és barátainkkal, akik meg kívántak ismerkedni csodálatos anyaországunkkal. Gazdag programunknak része volt a főváros, Szófia ókori római városközpontja, mely egybeesik a maival, a középkori Szent Petka templom, a Szveta Nedelja Székesegyház, ahol a szentté avatott Milutin szerb király síremléke is található, s ezért „Szveti Kral”-nak, „Szent Királynak” is nevezik, valamint a bojanai templom.

Plovdivban szálltunk meg, ahol megte-

kintettük a Néprajzi Múzeumot az óvárosban, a 4. sz.-i Püspöki Bazilikát csodálatos ókori mozaikjaival, a római amfiteátrumot, melyet napjainkban is színházként használnak, valamint a modern városközpontot. Felkapaszkodtunk Aszen cár középkori várához, ahonnan lenyűgöző kilátás nyílik a környező hegyekre, majd ellátogattunk a festői 11. sz.-i bacskovói kolostorba is. Akármilyen szép volt, mi még többre vágytunk, és sikerült is eljuttunk a Rodope előhegyei közt megbúvó kukleni Szent Kozma és Damján-kolostorba, melyet napjainkban is látogatnak a gyógyulást keresők.

Kirándulásunkból egy napot a rózsáknak szenteltünk. Nem véletlenül nevezik Bulgáriát a rózsák földjének. Mindnyájunk számára felejthetetlen élményt jelentett az olajrózsa-szedésben való részvétel egy biokertészetben a Rózsák Völgyében, a séta a kszanlaki Rózsamúzeumban, ahogy természetesen a Sipka faluban található orosz templom és az ország híres trák síremlékei közül a kszanlaki, a Susmanec és az Osztrusa is.

Az egyedülálló rózsaolaj illata mellett Bulgária annak a bornak a hazájaként is ismert, amellyel már a trákok is kereskedtek a Földközi-tenger vidékén. Egészen logikus volt hát, hogy megálltunk bolgár borokat kóstolni Bresztovica falu legrégibb borospincéjében, a Villa Viniferában.

Az utolsó napon, újfent Szófián átutazva az újonnan felújított és helyreállított bankjai cári fürdő gyógyvizét élvezhettük.

Utazásunk könnyed és kellemes volt, sok tréfálkozással, dallal és táncal. Tanya igazi idegenvezető módjára

bőséges információval szolgált nekünk, de minden résztvevő is készült egy kis ismertetővel a program egy választott témájában. Petya kitalálós játék révén ismertetett meg bennünket Bulgária emblemikus gyógynövényeivel, Elisaveta a rózsákról mesélt, Maria Szerbia történetéről és a Balkán-félsziget legnagyobb ortodox templomáról, a belgrádi Szent Száváról, melyet a visszaúton meglátogattunk, Szezsana Szerdika-Szredec-Szófia történetéről és a trák síremlékekről, Szinisa Bankja gyógyvizéről. A képek, melyeket készítettünk, tanúsítják, mennyire élveztük mindnyájan ezt a valóban tanulságos utazást Bulgária egy kis részén.

ZSIVKOVA SZEZSANA
PROLET TÁNCLUB

ДЕНЯТ НА БОТЕВ

Всяка година на 2 юни отгаваме почит на големия поет революционер Христо Ботев и всички герои, дали живота си за свободата на България.

И тази година децата и учителките от Българската двуезична малцинствена гетска градина, учителките от Българското училище за роден език и представители на българската общност положили венци и цветя пред бюст-паметника на Христо Ботев в двора на Българския културен дом.

Специален гост беше г-н Георг Георгиев, министър на външните работи на Република България.

От името на Дружеството на българите в Унгария венци поднесоха г-р Данчо Мусев и Симеон Варга, от името на Република България Георг Георгиев министър на външните работи, Христо Полендаков – извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария и от името на Българското самоуправление в Йозефварош – Гизела Калицов, председател.

След церемонията министърът посети Българския културен дом, Българската православна църква и Българския културно-образователен център, където се състоя среща с ръководителите на българската общност в Унгария.

BOTEV NAPJA

Minden év június 2-án lerójuk tiszteletünket a nagy költő-forradalmár, Hriszto Botev és minden más hős előtt, aki életét adta Bulgária szabadságáért és függetlenségéért.

A Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvodába járó gyermekek és óvónők, a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tanárai, valamint a bolgár közösség képviselői idén is koszorúkat és virágokat helyeztek Hriszto Botev mellszobra elé a Bolgár Művelődési Ház udvarán.

Az eseményt megtisztelte jelenlétével Georg Georgiev úr, a Bolgár Köztársaság külügyminisztere.

A Magyarországi Bolgárok Egyesülete nevében dr. Muszev Dancso és Varga Szimeon, a Bolgár Köztársaság nevében Georg Georgiev külügyminiszter, Hriszto Polendakov, a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete, a Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat nevében pedig Kalicov Gizella elnök koszorúzta meg az emlékművet.

A ceremóniát követően a miniszter meglátogatta a Bolgár Művelődési Házat, a bolgár ortodox templomot és a Bolgár Oktatási és Kulturális Központot, ahol a magyarországi bolgár közösség vezetőivel találkozott.

ДО МОЕТО ПЪРВО ЛИБЕ

ХРИСТО БОТЕВ

Остави таз песен любовна,
не вливай ми в сърце отрова, –
млад съм аз, но младост не помня,
пък и да помня, не ровя
туй, що съм ази намразил
и пред тебе с крака погизил.

Забрави туй време, га плачех
за поглед мил и за въздишка:
роб бях тогаз – вериги влачех,
та за една твоя усмивка,
безумен аз светът презирах
и чувства си в калта увирах!

Забрави ти онез полуци,
в тез гърди веч любов не грее
и не можеш я ти събуди
там, де скръб дълбока влагее,
де сичко е с рани покрито
и сърце зло в злоба обвито!

Ти имаш глас чуден – млада си,
но чуйш ли как нее гората?
Чуйш ли как плачат сиромаси?
За тоз глас ми копней гушата,
и там тегли сърце ранено,
там, де е сè с кърви облено!

О, махни тез гуми отровни!
Чуй как стене гора и шума,
чуй как ечат бури вековни,
как нареждат гума по гума –
приказки за стари времена
и песни за нови теглила!

Заней и ти песен макава,
заней, девојко, на жалост,
заней как брат брата прогава,
как гинат сили и младост,
как плаче сирота вдоица
и как теглят без дом гечица!
Заней, или млъкни, махни се!
Сърце ми веч трепти – ще хвъркне,
ще хвъркне, изгори, – свести се!
Там, де земя гърми и тъмне
от виковете страшни и злобни
и предсмъртни песни нагробни...

Там... там буря кърши клонове,
и сабля ги свива на венец;
знали са страшни голове
и пици в тях зърно от свинец,
и смъртта ѝ там мила усмивка,
а хладен гроб слагка почипка!

Ах, тез песни и таз усмивка
кой глас ще ми викне, запее?
Кървава да вдигна напивка,
от коя и любов немее,
пък тогаз и сам ще занея
що любя и за що милея!...

ELSŐ SZERELMEMHEZ

HRISZTO BOTEV

Hagyd a szerelmes dalt, e dallam
szívemre csordul, mint méreg.
Ifjúságomat neked adtam,
ifjan ifjúság nélkül élek,
nem emlékszem rá, megutáltam!
Eléd tiporta le lábam.

Feledd, hogy sírva térdre estem,
hogy rámtekints, öledre buktass,
mosolyodért láncot viseltem,
vártam, lélegzetemmel nyugtass,
világot dobtam el hiába,
önérzetem temettem sárba.

E régi tébolyom feledd el,
a szerelem elaludt bennem,
ne bántsd, te úgyse költethed fel,
a gyász uralkodik a mellben,
hol sebbel elborítva minden,
hol düh a koszorú a szívem.

Az ifjúságtól szép a hangod,
de halld: az erdők mit dalolnak!
hogy mit sírnak az árvák, hallod?
E hangok mind belém szorulnak,
s ahol a vér forrong buzogva,
a kint e sírás sokszorozza.

Ó, hagyd e dalt, mérges szókat,
hallgasd, a lombok hogyan zúgnak,
a lombozat viharzó szózat,
fölébrednek nyelvén a múltak,
regéket mond a századokról,
dalt mond a mai fájdalomról.

Dalolj te is e bajról, búról,
zendülj keményen háborogva:
vásárra testvér testvért hurcol,
erő és ifjúság lerontva, –
dalolj az özvegyekről, arról,
hogy mennyi árva künn barangol.

Hallgass, vagy azt dalold, mi fájdít!
Az én szívem robogva hajszol,
repes, fölizzik, ott világít,
hol jajtól reng a föld s robajtól,
s fölősegesen csapódik égnek
csatadal, temetési ének.

Ott forgószél terebélyt tördel,
ott kard nyes gallyat koszorúnak,
szakadék nyílik szörnyű öllel,
golyók, ólomvetések zúgnak,
s dicsőségbe a halál átvisz,
ott édes mosoly a halál is.

Ó, az a dal s mosolygó végzet!
Torok van-é e dalra méltó?
Vérszínnel jöjj el, megigézett
mámor, szerelmet elnémító,
s én mondom el, itt ég a számon,
ez a szerelem, ezt imádom!

ПРОБЛЯСЪЦИ

Изложба, открита на празничния ден 24 май в новата галерия B8 в Българския културно-образователен център представи подбор от избрани картини на съвременни български художници, които са участвали през последните години в пленерите, организирани от Български културен форум. Изложбата носи името Проблясъци, такава каквита са и представените творби. Можем да намерим във всяка една от картините нейния собствен проблясък, който художникът улавя и предава в момента на създаването ѝ. Те са толкова различни, колкото са различни и техните автори. Понякога проблясъкът е весел и жизнерадостен, а понякога е с меланхолични или тъжни нотки, но винаги има едно и също свойство, а то е да блести и въздейства по своя си начин в определен момент или случай.

Изложбата е отворена и може да се види до 10 юли.

МИЛЕНА ВЛАДИМИРОВА

VILLANÁSOK

A május 24-i ünnepnapon kiállítás nyílt meg az új B8 Bolgár Galériában, amely kortárs bolgár művészek festményeiből mutatott be válogatást, akik az elmúlt években részt vettek a Bolgár Kulturális Fórum által szervezett alkotótáborokban. A kiállítás címe Villanások, amilyenek az itt bemutatott művek is. Mindegyik képben megtalálhatjuk a maga villanását,

VLADIMIROVA MILENA

amelyet a művész az alkotás pillanatában megragad és közvetít. Ezek épp annyira különböznek egymástól, mint az alkotóik. Néha vidám és életteli a villanás, néha melankolikus vagy szomorú jegyeket hordoz magában, de mindig ugyanaz a tulajdonsága, hogy egy bizonyos pillanatban vagy alkalommal a maga módján ragyogjon és hatást gyakoroljon.

A kiállítás július 10-ig látogatható.

Редакцията на Български вест

Ви пожелава

приятно и зареждащо лято!

A Bolgár Hírek szerkesztősége

pihenéssel teli,

kellemes nyarat kíván!

Дружество на българите в Унгария

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

1097 Bp., Vágóhid u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560

<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление

Bolgár Országos Önkormányzat

1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Български културен институт

Bolgár Kulturális Intézet

1061 Bp., Andrássy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

1062 Bp., Andrássy út 115.

tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Български застъпник в парламента

Bolgár Nemzetiségi Szószóló

1358 Bp., Széchenyi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква

„Св. св. Кирил и Мемодий“

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom

1097 Bp., Vágóhid u. 15. · tel.: +36 (1) 216-4211

Българско училище за роден език

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (20) 326-6755

Българска гъвеична малцинствена гетска градина

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен център,

изследователски институт и библиотека

Bolgár Kulturális Központ, Kutatóintézet és Könyvtár

1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210

Унгаро-българска стопанска камара

Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara

1092 Bp., Ráday u. 33/a. · tel.: +36 (30) 655-9589

www.hbcc.eu

Издание на БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

РЕДАКЦИЯ

Габриела Хаджикостова (главен редактор),
Кирил Нег, Йорган Тютюнкoв
— 1097 Буганеща, ул. Фехер Холо 8., +36 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ

g-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Унгарското правителство, на Българското самоуправление в Йожеварош, Българското национално самоуправление в Сигетсентмиклош и Българското самоуправление във II район на Буганеща

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Hadzsikosztova Gabriella (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütüнкov Jordan
— 1097 Budapest, Fehér Holló utca 8., +36 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ

dr. Muszev Dancso

Megjelenik Magyarország Kormánya, a Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat, Szigetszentmiklós Város Bolgár Nemzetiségi Önkormányzata és a II. Kerületi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS

FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Ресторант Бугарген

Bulgarden Étterem

1097 Bp., Fehér Holló utca 6.

bulgarden.hu · foglalas@bulgarden.hu

tel.: +36 (70) 520-9068

30

изкуство · művészet

31

АВГУСТ 2025

31.08 | 17.00 (неделя)

Откриване на учебната година

място

Български културен дом
1097 Budapest, Vágóhíd utca 62

2025 AUGUSZTUS

08.31 | 17.00 (vasárnap)

Tanévnyitó

HELYSZÍN

Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

СЕПТЕМВРИ 2025

05.09 | 19.00 (петък)

Български ден в Дунахарасту

място

Laffert kúria
2330 Dunaharaszti, Fő út 172.

13.09 (събота)

**Ден на независимостта
на България**

10.00 ч Полагане на венци и цветя
пред паметника „Български гулан“

място

2314 Halásztelek, Kisgyár u. 42

11.00 ч Фолклорна програма

място

Malonyai-kastély
2314 Halásztelek, II. Rákóczi Ferenc út 68

2025 SZEPTEMBER

09.05 | 19.00 (пéntek)

Bolgár Nap Dunaharasztiiban

HELYSZÍN

Laffert kúria
2330 Dunaharaszti, Fő út 172.

09.13 (szombat)

**Bulgária függetlenségének
napja**

10.00 óra Koszorúzás a Bolgárkerék-
emlékműnél

място

2314 Halásztelek, Kisgyár u. 42

11.00 óra Folklórműsor

място

Malonyai-kastély
2314 Halásztelek, II. Rákóczi Ferenc út 68